AΣ1.99

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ ~~ΘΕΟΛΩΡΟΥ~~ ΘΕΟΛΩΡΟΥ

(ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΛΗ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ)

Αἰσθάνομαι καθῆκον μου νά παρουσιάσω στό κοινό τῆς Κύπρου ἕνα ἀπό τά πιό ἀξιόλογα βιβλία πού κυκλοφόρησαν στήν ~~Κύπρο~~ Ἀθήνα τό 1975 , κι' ἄς μήν ἔχει ἔρθει ἀκόμη στό νησί μας, ὅπως συμβαίνει μέ τόσα ἄλλα ἀξιόλογα πού ἡ καθυστεροῦν ἤ δέν φτάνουν ποτέ ὡς ἐμᾶς. Πρόκειται γιά τό βιβλίο" Στρατόπεδα Γυναικῶν", μιά ζωντανή μαρτυρία γιά τά βασανιστήρια τούς ἐξευτελισμούς καί τίς στερήσεις πού πέρασαν οἱ γυναῖκες κρατούμενες στή διάρκεια τοῦ ἐμφύλιου πολέμου τοῦ 1947-1951, στά στρατόπεδα Ἄίου, Γρίκερι, Ἄκρονήσου. Τό ~~Κύπρο~~ βιβλίο αὐτό εἶναι ἕνα συγκλονιστικό ντοκουμέντο, παρμένο ἀπό τά τετράδια πού ἔγραψαν ἑπτά κρατούμενες γυναῖκες κρυφά καί μέ κίνδυνο τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς τους, τετράδια πού μάζεψε, ἀποκρυπτογράφησε καί τύπωσε μέ στοργή καί σεμνότητα ἡ ποιήτρια Βικτωρία Θεοδώρου, κρατούμενη κι' ἡ ἴδια ,παιδούλα τότε,καί συγγραφέας ἑνός μέρους τῶν τετραδίων.

"πρίν ἀπό εἰκοσιπέντε χρόνια, γράφει στόν πρόλογο της ἡ Βικτωρία Θεοδώρου, λίγες κρατούμενες γυναῖκες στό νησάκι τοῦ Γρίκερι συνάχτηκαν κι' ἀποφάσισαν νά καταγράφουν τά βάσανα καί τίς περιπλανήσεις τῶν γυναικῶν στά στρατόπεδα "πειθαρχημένης διαβίωσης". Οἱ γυναῖκες ἔκριναν πώς δέ θάπρεπε νά παραδοθοῦν στή λήθη ὅσα ζήσανε καί νά γράφτοῦν τώρα πού εἶναι φρέσκα ἀκόμα καί ζωντανά, πρίν γίνουν ξέθωρες μνῆμες. Μοιράστηκαν τήν ἐργασία κατά χρονικές περιόδους στά διάφορα νησιά κι' ἄρχισαν νά γράφουν μέσα στίς σκηνές τους, μέ δυσεύρετο μελάνι καί χαρτί καί μέ τό φόβο τοῦ χωροφύλακα. Φύλαγαν τά χειρόγραφα τους πότε στή γῆ, πότε στό στρῶμα τους ἤ καί κατάσαρκα στό στῆθος γιά νά τά σώσουν ἀπό τούς αἰφνιδιασμούς καί τίς ἔρευνες"

Γιά κάμποσα χρόνια τά χειρόγραφα εἶχαν χαθεῖ μιά καί ὅπως λέει ἡ Βικτωρία Θεοδώρου, ὁλόκληρη ἡ Ἑλλάδα εἶχε μετατραπεῖ σ'ἕνα στρατόπεδο συγκέντρωσης. Καί μιά μέρα , μέσα στά χρόνια τῆς δικτατορίας ~~ΧΧ~~ ἡ σεβαστή ἀγωνίστρια ~~ΧΧΧΧΧΧΙ~~ Ρόζα Ἰμβριώτη, , συγγραφέας κι' αὐτή ἑνός ἀπό τά τετράδια, κάλεσε τή Βικτωρία καί τῆς παράδωσε τά τετράδια πού τά φύλαγε μέχρι τότε μέ εὐλάβεια, ~~ΧΧΧΧΧΧΧΧΧΧΕΙΧΧΧΧΧΧ~~ μέ τήν παράκληση νά τά διαφυλάξει. Κι' ἡ Βικτωρία , παραμερίζοντας ὅλες τίς ἄλλες προσωπικές της ἀσχολίες, ἀκόμη καί τήν ἴδια τήν ποίηση της ἀφιέρωσε ὅλο τόν χρόνο της γι' αὐτό τό βιβλίο. Τό βιβλίο πού ὅπως λέει "ἀφιερώνεται στίς ἑλληνίδες καί στίς γυναικες ὅλου τοῦ κόσμου , ἀφοῦ ἡ ἔκφρασή του συμπίπτει μέ τό "ἔτος Γυναῖκας καί κατατίθεται σήμερα σά ντοκουμέντο μιᾶς ἐποχῆς ἀγύριστης πιά, ἄν ὅλοι μας' ἐπαγρυπνοῦμε~~χ~~"

Μέ τή συγκίνηση τοῦ ἀνθρώπου πού ἔχει δεῖ ἀπό κοντά τό βιβλίο αὐτό νά γεννιέται μέσα ἀπό τά μισοσβυσμένα χειρόγραφα,καί τόν μόχθο τῆς συγγραφέας ~~ΧΧΧΧΧΧΧΧΧΧ

πηγή αἰσοδοξίας καί πίστης στόν ἄνθρωπο καί τά ἰδανικά του. Παραθέτω τά ὀνόματα τῶν γυναικῶν πού ἔγραφαν τά τετράστιχα διερμηνεύοντας τήν σημερινή ἐπιθυμία τῆς Βικτωρίας νά μή θεωρηθεῖ τό βιβλίο σάν προσωπικό της ἐπίτευγμα :

Εὐαγγελία Φωτάκη, Κρητικιά. Πέθανε τό 1972, ὕστερα ἀπό κλονισμό τῆς ὑγείας της στά στρατόπεδα.

Ἀθηνᾶ Κωνσταντοπούλου. ἀπό τή Θεσσαλονίκη, φαρμακοποιός.

Στάσα Κεφαλίδου, ὀδοντογιατρός, ἀπό τή Θεσσαλονίκη.

Ἑόζα Ἰμβριώτη, γνωστότατη προσωπικότητα τῶν γραμμάτων τῆς Ἀθήνας.

Ἀφροδίτη Μαυροειδῆ Παντελέσκου, δημοσιογράφος ἀπό τήν Ἀθήνα.

Βικτωρία Θεοδώρου, Κρητικιά.

Κλείνοντας τό σημείωμα αὐτό παραθέτομε ἕνα ποίημα τῆς Βικτωρίας Θεοδώρου γραμμένο στό Ἀκρόνησο τό 1950 ἐπιγραφόμενο , Ὁ Νησί

Πάντα διαβαίνει ὁ ἄνεμος ἀπ' ἐδῶ πέρα.
ὁ δρόμος του εἶναι τοῦτοι οἱ κάβοι
κι' ἀγάπη τοῦ ἀγριατό νησί.
Ποτέ δέν ἤρθε φουσκοδέντρης
ρ"υτοδηγός καλῆς βραχούλας
οὔτε ἐφύτεψε ἕνα φύλλο
σέ δέντρου κλαδί.
Φύλλου φτερό δέν κίνησε ποτέ
καί μήτε ἔδοσηξε ἀπό παιδιοῦ στήνἀγκαλιά του.

Κυάει κι' ἀρλιάζει
λές γιά νά σκεπάσει βογγητά καί θρήνους.